

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 20. srpna 2014

Č. j.: 57081/ENV/14

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,

k návrhu koncepce
„Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika
2014 – 2020“

verze po veřejném projednání

Předkladatel koncepce: Ministerstvo pro místní rozvoj

Zpracovatel posouzení: Ing. Bohumil Sulek, CSc.

*(osvědčení odborné způsobilosti pro posuzování vlivů na životní prostředí
č. j. 11038/1710/OHRV/93, 42243/ENV/11)*

Renáta Hanzlíková

Mgr. Eva Jirásková

RNDr. Radim Misiáček

Mgr. Lenka Polachová

RNDr. Marek Banaš, PhD.

*(autorizace č. j. 57148/ENV/09 podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně
přírody a krajiny, v platném znění)*

MUDr. Eva Rychlíková

*(osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví
podle prováděcí vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 353/2004 Sb. k zákonu
č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí,
č. j. 2611-OVZ-32.1-7.1.10. poř. č. 2/2010)*

Stručný popis koncepce:

Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2014 – 2020 (dále jen „PPS ČR – PR“) je strategickým plánovacím dokumentem. PPS ČR – PR bude uskutečňován prostřednictvím projektů, jejichž nezbytnou podmínkou pro realizaci je jejich přeshraniční rozměr. Ten je dán zejména tím, že projekty jsou realizovány společně po obou stranách hranice, za účasti minimálně jednoho českého a jednoho polského projektového partnera a efekty této spolupráce musí mít pozitivní dopad na obě strany hranice. Realizace projektů je dána na základě

principu Vedoucího partnera, což znamená, že jeden z projektových partnerů přebírá celkovou zodpovědnost za realizaci celého projektu vůči Řídícímu orgánu.

PPS ČR – PR je (oproti programům financovaných z prostředků EU v rámci Cíle 1) zaměřen na širší spektrum aktivit. Jde jak o financování „měkkých“ projektů, zaměřených na spolupráci institucí a občanů, tak i infrastrukturních projektů, zaměřených např. na komunikační dostupnost území. Vzhledem k objemu finančních prostředků se však jedná o infrastrukturní projekty spíše místního, respektive regionálního významu.

PPS ČR – PR přispěje k rozvoji Strategie Unie, zaměřené na inteligentní a udržitelný růst, podporující sociální začlenění a dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti. PPS ČR – PR, v budoucnu schválený národními vládami a Evropskou komisí, je podmínkou Evropské komise pro financování přeshraničních projektů v obou uvedených zemích z evropských zdrojů. PPS ČR – PR bude sloužit jako podklad orgánům státní správy a samosprávy při prosazování veřejného zájmu a uplatňování jejich rozhodovacích pravomocí v příhraniční oblasti, v níž je základním prvkem plánování a schvalování rozvojových projektů.

PPS ČR – PR obsahuje následující prioritní osy:

Prioritní osa 1. Společné řízení rizik

Prioritní osa 2. Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti

Prioritní osa 3. Vzdělání a kvalifikace

Prioritní osa 4. Spolupráce institucí a komunit

Prioritní osa 5. Technická pomoc

Průběh posuzování:

Jelikož je PPS ČR – PR programem Evropské územní spolupráce, bylo nutné nejprve dohodnout s Polskou republikou harmonogram procesu posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také „proces SEA“) a dále nastavit adekvátně rozsah tohoto procesu. Za účelem splnění výše uvedeného se dne 17. 10. 2013 v budově Ministerstva pro místní rozvoj ČR konalo jednání za přítomnosti zástupců Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ministerstva pro regionální rozvoj Polské republiky, Ministerstva životního prostředí ČR a Generálního ředitelství ochrany životního prostředí Polské republiky. Na základě dohody z tohoto jednání bylo přijato schéma a harmonogram společného postupu při procesu SEA PPS ČR – PR a bylo dohodnuto, že se tento proces rozšíří o další fakultativní kroky, které umožní zejména odpovídající přístup polské veřejnosti do tohoto procesu.

Oznámení koncepce PPS ČR – PR, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“), bylo Ministerstvu životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence (dále jen „MŽP ČR“), jež je příslušným úřadem zajišťující proces SEA, předloženo předkladatelem koncepce dne 14. 1. 2014. Oznámení bylo zasláno k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům a dne 11. 2. 2014 bylo zveřejněno. Dne 10. 2. 2014 bylo oznámení koncepce v polském jazyce doručeno Ministerstvu pro regionální rozvoj Polské republiky. Oznámení bylo v Polské republice zveřejněno v souladu s předpisy Polské republiky a připomínky, návrhy a doporučení polské strany byly MŽP ČR předány 21. 3. 2014. Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 14. 4. 2014, vydáním závěru zjišťovacího řízení č. j. 25700/ENV/14.

V průběhu procesu SEA vlivů PPS ČR – PR proběhly také tyto fakultativní kroky:

- Průběžné konzultace předkladatele a zpracovatele PPS ČR – PR s MŽP ČR k jednotlivým aspektům zpracování vyhodnocení vlivů PPS ČR – PR na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „vyhodnocení“) i k procesu SEA.
- Prezentace postupu zpracování vyhodnocení na jednáních mezinárodní pracovní skupiny Task-Force, zaměřené především na spolupráci při zapojování veřejnosti obou států do

procesu posuzování vlivů PPS ČR – PR na životní prostředí nad rámec zákonné procedury (např. Ostrava 30. 9. 2013, Bialsko-Biala 16. 12. 2014, Jarnołtówek 2. 4. 2014).

- Účast na jednáních zástupců předkladatelů a týmů SEA, organizovaných MMR ČR v souvislosti s přípravou (operačních) programů pro období 2014-2020 (např. 5. 9. 2013, 14. 2. 2014).
- Organizace otevřeného veřejného semináře dne 3. 4. 2014 v Głucholazech s cílem projednat pracovní verzi PPS ČR – PR a vyhodnocení a získat tak, mimo jiné, další připomínky, návrhy a doporučení veřejnosti obou zemí.

Návrh PPS ČR – PR (dále také „návrh koncepce“) včetně zpracovaného vyhodnocení v rozsahu přílohy č. 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, byl MŽP ČR předložen dne 19. 5. 2014. Předložené vyhodnocení obsahovalo všechny náležitosti dle cit. přílohy, a proto mohl být návrh koncepce včetně vyhodnocení dne 28. 5. 2014 rozeslán k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Dne 10. 6. 2014 byl návrh koncepce včetně vyhodnocení zveřejněn podle § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí na úřední desce posledního dotčeného kraje. Návrh koncepce byl rovněž zaslán dne 5. 6. 2014 v polském jazyce Ministerstvu pro regionální rozvoj Polské republiky, které zajistilo v souladu s předpisy Polské republiky jeho zveřejnění. Připomínky, návrhy a doporučení polské strany k návrhu koncepce byly MŽP ČR předány dne 17. 7. 2014.

Veřejné projednání návrhu koncepce včetně vyhodnocení se konalo dne 23. 6. 2014 od 14 hodin v budově Centra kultury „Střelnice“ v Českém Těšíně, Střelniční 256/1. Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne 9. 7. 2014.

Stručný popis posuzování:

Posouzení vlivů na životní prostředí bylo provedeno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí a vyhodnocení bylo zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 tohoto zákona.

Proces posuzování uvedené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví probíhal v souladu s Dílem 3 a § 21 písm. f) citovaného zákona a s přihlédnutím ke Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí a Protokolu o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí k Úmluvě o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států. Proces SEA byl upraven (rozšířen) o další fakultativní kroky, které byly dohodnuty na jednání zástupců Ministerstva pro místní rozvoj ČR, Ministerstva pro regionální rozvoj Polské republiky, MŽP ČR a Generálního ředitelství ochrany životního prostředí Polské republiky, dne 17. 10. 2013.

Podstata zpracování vyhodnocení byla založena podstatě využití metody referenčních cílů ochrany životního prostředí, vytvořených na základě analýzy stavu životního prostředí v podporovaném území a cílů strategických dokumentů na evropské i národní úrovni obou zemí. To znamená, že posouzení vlivů PPS ČR – PR na životní prostředí a veřejné zdraví bylo provedeno porovnáváním možného vlivu prioritních os, specifických cílů, investičních priorit a typů aktivit se stanovenými referenčními cíli ochrany životního prostředí. PPS ČR – PR byl také podroben posouzení vlivů na veřejné zdraví, které bylo zpracováno držitelkou osvědčení o odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví.

Součástí vyhodnocení PPS ČR – PR bylo dále hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a to z hlediska dopadů na evropsky významné lokality (dále jen „EVL“) a ptačí oblasti (dále jen „PO“) a stav jejich ochrany z uvedených hledisek dle § 45h zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

V rámci posouzení byla věnována pozornost také potenciálním vlivům PPS ČR – PR na území sousedních států.

Závěry posuzování:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán podle § 21 písmena d) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí na základě návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání vydává:

SOUHLASNÉ STANOVISKO k návrhu koncepce

„Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2014 – 2020“

verze po veřejném projednání

za dodržení níže uvedených podmínek (část A):

Část A. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví:

1. V rámci systému sledování dopadů realizace PPS ČR – PR sledovat dopady jeho implementace na životní prostředí, tzn. zejména:
 - a) zpracovat navržené environmentální indikátory do celkového systému sledování dopadů implementace PPS ČR – PR,
 - b) využít relevantní environmentální indikátory jako kritéria pro hodnocení a výběr relevantních projektů,
 - c) pravidelně zveřejňovat výstupy monitoringu, tzn. průběžné vlivy implementace PPS ČR – PR na životní prostředí a veřejné zdraví,
 - d) navázat systém monitoringu na systém výběru a hodnocení projektů s využitím environmentálních kritérií,
 - e) zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o podporu o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí.
2. Při hodnocení vlivů projektů na životní prostředí soustředit pozornost především na projekty v rámci těch typů aktivit a prioritních os, které byly identifikovány v rámci vyhodnocení jako typy aktivit s potenciálně významně negativním vlivem na životní prostředí, tzn. především projekty v rámci typu aktivit „Infrastrukturní opatření pro přeshraniční zpřístupnění a využívání kulturního a přírodního dědictví příhraničního regionu“ prioritní osy 2: Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů pro podporu zaměstnanosti (viz kap. 6 vyhodnocení).
3. Před realizací zejména dopravních projektů je třeba požadovat posouzení alternativ a preferovat takové trasování a provedení komunikací, které zajistí minimální dopady na životní prostředí. Při výběru projektů je dále třeba zajistit, aby zejména dopravní infrastruktura byla vhodně situována vzhledem k obydleným územím a doprava na těchto komunikacích neměla nepříznivé dopady na životní prostředí a obyvatele zejména v oblasti hluku a emisí ze spalovacích motorů. Při realizaci dopravní infrastruktury minimalizovat zábery zemědělského půdního fondu a pozemků určených k plnění funkcí lesa.

4. Při realizaci jednotlivých projektů zohlednit opatření pro snížení jejich potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, které byly navrženy v rámci vyhodnocení PPS ČR – PR (viz kap. 6 a 7 vyhodnocení).
5. Na koncepci bezprostředně navazující projekty a záměry budou podrobeny hodnocení vlivů na životní prostředí (EIA) včetně případného mezistátního posuzování, pokud tak stanoví zákon o posuzování vlivů na životní prostředí a právní předpisy EU.
6. Předkladatel koncepce zveřejní na svých internetových stránkách vypořádání veškerých došlých vyjádření a připomínek, a to jak k návrhu koncepce, tak i k jejímu vyhodnocení.

Část B. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na předměty ochrany a celistvost lokalit soustavy Natura 2000:

7. V případě aktivit, které zakládají možnost realizace konkrétních záměrů, které nejsou v současnosti známy a u kterých nebylo aktuálně možné přesně stanovit konkrétní míru negativního vlivu na jednotlivé EVL a PO a nebylo je tedy možné objektivně vyhodnotit na úrovni PPS ČR – PR z hlediska počtu, lokalizace ani technického řešení (viz kap. 4 vyhodnocení), je nezbytné přenést povinnost hodnocení vlivů dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů do dalších fází (proces SEA v rámci zásad územního kraje a další územně plánovací dokumentace, projektové hodnocení na úrovni EIA apod.), kdy budou k dispozici podrobné údaje a kde již mohou být tyto aktivity řešeny podrobněji v konkrétnějších územních souvislostech, včetně případného mezistátního posouzení v souladu s platnou legislativou.
8. Aktivity, u nichž byl identifikován potenciálně možný negativní vliv (označený ?), musí být v další fázi realizace předloženy ke stanovisku dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
9. Každou aktivitu resp. opatření navržené v PPS ČR – PR bude realizováno s respektováním ochrany území EVL a PO soustavy Natura 2000. Při možných variantách vždy preferovat variantu mimo lokality soustavy Natura 2000. Konečný návrh řešit v dohodě s příslušným orgánem ochrany přírody a krajiny.

C. Doporučení

10. Podporovat ve spolupráci s příslušnými orgány ochrany životního prostředí České republiky a Polské republiky naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí, vztahující se k PPS ČR – PR.
11. Dbát při realizaci PPS ČR – PR především na problematiku ochrany ovzduší, omezování hluku a na ochranu přírody a krajiny (včetně předmětů ochrany EVL a PO soustavy Natura 2000). Plánované aktivity využít především ke zlepšení situace v uvedených oblastech.
12. Podporovat aktivity zaměřené na zachování či zvýšení retenční schopnosti krajiny s cílem snížit rizika a rozsah povodní.
13. Konkrétní projekty, aktivity a opatření, realizované na základě Programu, jejichž součástí budou stavební nebo terénní úpravy, přednostně umísťovat mimo lesní porosty a jejich ochranná pásma.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu postupovat podle § 10g odst. 4 a odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí předpokládá, že řídicí složky realizace této koncepce zajistí u každého navrženého opatření co nejširší publicitu a informování veřejnosti.

Ministerstvo životního prostředí dále upozorňuje předkladatele na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v. r.
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk razítka se státním znakem č. 11)